

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXIV. — Izdan in razposlan dne 28. junija 1878.

61.

Postava od 27. junija 1878,

o prispevanji kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru k potrošku za vsem deželam avstrijske monarhije vkupne reči.

Z ozirom na to, da so v zmislu postave od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 146) in ogerskega člena postavnega XII od leta 1867 razprave deputacij o vkupnih rečéh že bile, vzvidelo Mi se je s privolbo obeh zbornic državnega zbora ukazati takó:

§. 1.

V založbo potroška za vkupne reči, priznane v §. 1 postave o rečéh vsem deželam avstrijske monarhije vkupnih in o načinu njihovega obravnavanja, vze-mata se na podlogi postave od 8. junija 1871 (Drž. zak. št. 49) najpred dva odstotka v račun na dolg ogerske države in v vsoto, ki ostaje po odbitku tega, naj prispevajo ali doprinašajo kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, po 70 odstotkov, a dežele ogerske krone po 30 odstotkov.

§. 2.

Od čistega donosa colov (carin), ki so izrečeni za vkupen dohodek, kakor se ta donos pokaže po odbitku nazaj danih colov in nazaj danih zavarščin za col, kakor tudi poprečnin (pavšalov) colne uprave, ustanovljenih na temelji postave od 27. marcija 1869 (Drž. zak. št. 117), opravljajo se pred vsem drugim povračila davkov za reči čez vkupno colno linijo izvažane, od katerih je bil davek

plačan, in ostanek je uporabljati v založbo troškov vkupnih reči in tedaj predbiti od potreščine za vkupne reči.

Obremenitev kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru in pa dežel ogerske krone v oziru na omenjena povračila davkov bode se za vsako davkovno vrsto, katere se tičejo ta povračila, namreč za potrošnino od izdelovanja piva, razen priklada k davku od piva v zaprtih mestih, po tem za potrošnino od izdelovanja žganja in za porabnino od pridelovanja repnega cukra, izvajala posebej takó, da bode vsakemu delu od davkovnih povračil, ki so bila v nekem solnčnem letu v dotični davkovni vrsti vkupno opravljena, nositi po onoliko odstotkov, kolikor mu delež od vkupnega kosmatega (sirovega) dohodka, dobljenega v dotičnem davkovnem predelu od obeh delov v istem solnčnem letu iznaša odstotkov tega dohodka.

Za kosmate dohodke vzemajo se davkovne vsote, kolikor se jih je dotičnega solnčnega leta v tisti davkovni vrsti nabralo v gotovini ali v menicah, po odbitku tistih davkov, ki bi se bili zarad kakih narušajev v pridelovanji komu nazaj dali.

Dokončno obračunovanje in izravnanje med obema deloma gledé davkovnih povračil stori se vsako leto najpozneje 12 mesecev po izteku dotičnega solnčnega leta na podlogi pregledanega in potrjenega računskega sklepa ali završka.

Za tist del leta 1878, kar ga pada pod veljavnost te postave, naj dokončnemu obračunu o davkovnih povračilih, kolikor se jih opravi v tem letnem delu, služi v podlogo skupni kosmati dohodek vsake teh davkovnih vrst, kakoršen se pokaže v računskem sklepu solnčnega leta 1878.

Vsak mesec se bodo med obema deloma vršili začasni obračuni. Ti obračuni se bodo do tiste dobe, ko se stori prvi dokončni letni obračun, pri vsaki izmed dotičnih davkovnih vrst delali po razmeru, v katerem poprek drug k drugemu stojé kosmati dohodki, z obeh strani v solnčnih letih 1868 do vštevno 1876 v tisti davkovni vrsti doseženi.

Počenši od prvega dokončnega letnega obračuna bodo se ti začasni mesečni računi delali po tistem razmeru, kateri je bil v podlogo vsakemu neposrednje poprejšnjemu definitivnemu letnemu obračunu za dotično davkovno vrsto.

§. 3.

Tako kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane, kakor tudi dežele pod ogersko krono zavezujejo se, da hočejo v založbo svojih prispevkov ali doprinosov vsak mesec odpravljati neki delež svojih mesečnih dohodkov, kateri stojí do le-teh v tistem razmeru, kakor stoji vsota ónih prispevkov do skupne vsote troškovnika tistega leta. Ako bi skupna vsota teh mesečnin ne dosegla vsote ónih prispevkov, prevzemajo omenjene dežele dolžnost, razliko brez ozira na svoj prejeti dohodek odpraviti popolnem in v takih razdobjih, da vkupno finančno gospodarstvo ne zastane.

§. 4.

Določila te postave veljajo za čas od 1. julija 1878 do 31. dne decembra 1887.

§. 5.

- Ta postava pride v moč istodobno s colno in trgovinsko zvezo pod uvetom, da soglasna določila o prispevanji za vkupne reči v deželah Moje ogerske krone postavno moč zadobodo.

Na Dunaji, dne 27. junija 1878.

Franc Jožef s. r.**Auersperg** s. r.**Lasser** s. r.**Stremayr** s. r.**Glaser** s. r.**Unger** s. r.**Chlumecky** s. r.**Pretis** s. r.**Horst** s. r.**Ziemiałkowski** s. r.**Mannsfeld** s. r.**62.****Postava od 27. junija 1878,**

s katero se ministerstvu kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru daje oblast, dogovoriti z ministerstvom dežel ogerske krone colno (carinsko) in trgovinsko zvezo.

Veljavna za kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

S privolitvijo obeh zbornic Mojega državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Na temelji §^{ta} 2 postave od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 146) o tem, katere reči so vsem deželam avstrijske monarhije vkupne in kako naj se obravnujejo, daje se ministerstvu kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru oblast, z ministerstvom dežel ogerske krone colno in trgovinsko zvezo, katera je vsled óne postave bila sklenjena in katero je poslednjič imenovano ministerstvo odpo vedalo, vnoviç skleniti v naslednji besedi ter dogovoriti, da se v obeh ozemljih v istem času postavno razglasi:

Člen I.

Ozemlji obeh delov sta ta čas, dokler bode trpela ta zveza, in v nje zmisluskup ena colna in trgovinska okolija, katero okrožuje vkupna colna meja.

Vsled tega ne bode, dokler trpi ta zveza, nobenemu izmed obeh delov pristojala pravica, trgovinsko blago, katero iz ozemlja enega dela prehaja v ozemlje drugega, s kakoršno koli vvoznino, izvoznino in prevoznino obremenjati in za tega delj postavljati vmesno colno črto ali linijo.

Z notranjimi davščinami, naj bodo katere koli vrste in naj se pobirajo za kogar bodi, sme en del blago iz ozemlja drugega dela vvažano obremenjati samo v tisti meri, v kateri obremenjuje podobne obrtne izdelke ali proizvode svojejga ozemlja.

Od te vkupne colne meje so izloçeni colni izimki.

Člen II.

S tujimi državami sklenjene pogodbe, katerih namen je, gospodarstvene odnošaje do vnanjih dežel urediti, sosebno trgovinske, colne, plovstvene, konzulstvene, pošne in telegrafske pogodbe, imevajo tako za dežele ogerske krone, kakor za kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane enakovezno moč.

Člen III.

Minister vnanjih reči dogovarja in sklepa nove takšne pogodbe pod pridržkom poustavnega odobrenja obeh zakonodavstev (legislativ) na podlogi domenitev med dotičnimi ministri obeh delov, v katerih področje stvar sega.

Ako po izteku katere takšne pogodbe hoče en del poprijeti se v njej pridržane odpovedne pravice, treba je najpozneje šest mesecev pred iztekom odpovednega roka priobčiti drugemu delu namero odpovedi, da se naredi sporazum o nadaljnjem postopanju.

Ako se v tem roku sporazum ne doseže, to naj minister vnanjih reči pogodbo odpové, če tudi samo en del takó zahteva.

Člen IV.

Colne postave in tarife, sedaj veljajoče znotraj vkupne colne meje, in v colnih izimkih, po tem propisi o pobiranji in upravljanji colov v obeh ozemljih, smejo se samo po vkupnem sporazumu obeh zakonodavstev, oziroma dotičnih obojestranskih ministrov, v katerih področje stvar seza, izpremeniti ali preklicati.

Zdanji colni izimki naj se odpravijo.

Obe vladi se bosta domenili, kdaj in kakó se odpravijo zdanji colni izimki ter privzamejo v vkupno colno in trgovinsko okolijo in bosta primerne predloge obema zakonodavstvom podali.

Člen V.

Pobiranje in upravljanje colov ostane prepuščeno vladama obeh delov znotraj mej ozemlja eni in drugi podstoječega.

Zarad vzajemnega prigleda, da se bode v upravljanji in pobiranji colov soglasno delalo, postavita oba dela vsak nekaj nadzornikov, ki imajo pravico, pogledovati, kakó onostranska colna in finančna oblastva glede colstva ali carinstva poslujejo, ter svoje opazke na znanje dajati dotičnim ministrom, v katerih področje stvar ide.

Člen VI.

Pristansko in pomorsko-zdravstveno upravo izvršujeta z ozirom na pomorsko plovstvo in zdravstvo vladi obeh ozemljij po enakih pravilih in sploh, kolikor se koli more, soglasno.

Isto veljá o vršenji morskega ribarstva, kolikor je zavisno od pomorskega upravnstva.

Pomorske trgovinske ladje obeh delov imevajo propisano vkupno zastavo ali bandero.

V vršenji pomorskega plovstva in lovlje morskih rib izenačujejo se ladje in državljani obeh ozemljij in pa ozemlja sama eno z drugim. Sosebno se bode s pomorskimi trgovskimi ladjami obeh del v pristanih obeh ozemljij enako postopalo. Potrdnice sposobnosti pomornikom (mornarjem) naj bodo v obojem ozemlji navezane na enakšne uvete ter uživajo enako veljavnost v obojem ozemlji.

Vse reči, ki se tičejo zaščite pomorskih trgovskih ladij, njih posadke ali posameznih pomornikov in zastopanja njihovih koristi ali interesov na vnanjem, spadajo pod oblast ondukaj postavljenih c. in kr. konzulskih uradov in v višji potezi pod oblast ministra vnanjih reči, brez ozira na pristojnost (domovinstvo) ladij, posadke ali pomornikov. V tistih rečéh, ki spadajo v področje pristanskega in pomorskega upravnstva, bodo konzulski uradi, kakor doslej, s tozemskimi (domaćimi) oblastvi premo ali naravnost občevali.

Bečvárine, pomorsko-zdravstvene pristojbine, majakovine (pristojbine od stolpa svetilnika) in druge plovstvene pristojbine, naj se v pristanih obeh ozemljij odmerjajo po enakšem pravilu in po dozdanjih propisih, dokler se postavno ne izpremené. Izimajo se pristojbine čisto lokalnega svojstva, kakor n. pr. v Trstu itd. plačevane pristojbine pristanskim privodnikom (pilotom) in kanalske takse, dalje pristojbine zalogom (fondom) v podporo pomorstva.

Vse plovstvene pristojbine hodijo na dobro tistemu delu, kateri jih pobira.

Majaki (stolpi svetilniki), kateri po svoji legi polajšujejo vožnjo v pristanišča obeh ozemljij, naj se ob vkupnem trošku postavljajo, ter se ta trošek razdeli po pravšem ključu.

V obojem ozemlji in v trgovinskem pomorstvu obeh delov naj veljá enako privatno pomorsko pravo ter naj se to pravo brž kakor bode moči času primerno preuredi.

Pomorsko-poštno in plovstveno podjetje pod firmo „Avstro-ogerski Lloyd“ stoji pod vodstvom ministra vnanjih reči, kateri bode v pomorskih, trgovinskih in poštnih, ta zavod zadevajočih rečéh doprašaval oba trgovinska ministra.

Državna subvencija po pogodbi za to podjetje, in pa dohodárina, ki jo je opravljati od njega, sta del od troškovnika (budgeta) ministerstva vnanjih reči.

Člen VII.

Vse reči, ki se tičejo plovstva po takih rekah, na katere se uporabljajo določila Dunajske kongresne listine ali akte in Dunavske listine od leta 1857, kolikor se odnašajo na razmer do tujih držav, opravlja minister vnanjih reči pod pridržki v členu III tanje določenimi.

Gledé vseh notranjih vodá, katere se v svojem teku dotikajo obeh ozemljij, bode se po sporazumu postopalo v vseh rečéh, ki se odnašajo na plovstvo, porečno policijo, popravo teka ali korekcijo in vzdržavanje.

Gledé plovstva in plavljenja po vseh notranjih vodah bode se z državljani obeh ozemljij popolnem enako ravnalo.

Porečne trgovske ladje obeh ozemljij, katere porečno plovstvo vršé prek mej avstro-ogerske monarhije, dolžne so na vnanjem, kadar nanese potreba, da zastavo razpnó, pokazati pomorskim ladjam propisano vkupno zastavo.

Člen VIII.

Zdanje železnice naj se v obeh ozemljih po enakšnih načelih upravljajo in kjer gre za nove železnice, naj se — kolikor takó zahteva korist vzajemnega občenja, — po enakšnih določilih dodelajo in za vožnjo uredijo. Sosebno naj se red železnocestne vožnje ali kretnje od 16. novembra 1851 z dotičnimi dodatnimi določili in dne 10. junija 1874 vvedeni pravilnik železnocestne vožnje v obojem ozemlji neizpremenjeno izpolnujeta, dokler se ne predrugačijo po vzajemnem sporazumu in načinu za oba dela enakem.

Uredba dela in vožnje gledé lokalnih železnic, če ne prekoračijo mej ozemlja, pridržuje se samostalno vsakemu izmed obeh ozemljij.

Člen IX.

Vseskupno konzulstvo ravná ali vodi vkupni minister vnanjih rečí.

Pri ustanovitvi in odpravi e. in kr. konzulskih uradov, in pri postavljanji navodil (instrukcij), ki jih je dati konzulatom v trgovinskih rečéh, doprašavati je oba trgovinska ministra.

V ostalem ima vsak izmed obeh trgovinskih ministrov v rečéh svojega področja pravico, premo ali na ravnost dopisavati konzulatom, ter je dolžnost le-tih, podeliti mu potrebna razjasnila.

Periodična poročila konzulatov o trgovini naj minister vnanjih rečí priobčuje obema trgovinskima ministroma.

Vkupno ministerstvo vnanjih rečí razsoja na poslednji stopinji po upravnem potu v vseh rečéh konzulstvenih pristojbin, njih pobiranja in odmerjanja, in o utečajih ali rekursih proti temu vpoloženih, in sicer v vseh tistih slučajih, kjer se to potrebno zdi, po poprejšnjem doprašnji udeleženih ministerstev.

Pri ustanavljanji tujih konzulskih uradov in pri pripuščanju poslovanja tujih konzulov v enem ali drugem izmed obeh ozemljij bode ministerstvo vnanjih rečí domenjalo se z ministerstvom dotičnega ozemlja.

Člen X.

Ministerstvi obeh delov bosta si statistično gradivo, ki se tiče trgovinstva in občenja, vzajemno priobčevali ter na temelji storjene domembe skrbeli za sestavo v en skupni operat, in za njegovo razglašanje.

Člen XI.

Dohodki iz soli in tobaka in tiste nepreme (indirektne) davščine, ki imajo neposredstven vpliv na gospodarstveno privredbo ali produkcijo, po imenu davek od žganja, piva in cukra, bodo se v obojem ozemlji, dokler trpi ta pogodba, obravnavali po dogovorjenih enakšnih postavah in upravnih propisih, ki se tudi ne morejo predrugačiti nego po vkupnem sporazumu.

Da se zagotovi soglasje v pažnji na te enakšne propise, pristoji enemu in drugemu izmed obeh finančnih ministrov pravica, od časa do časa pogledati, kako ravnajoča in pobirajoča oblastva drugega dela poslujejo. V ta konec določenim organom naj finančni minister drugega dela izroči potrebno poverilo.

Člen XII.

Zdanja avstrijska veljava (valuta) ostane vkupna deželna veljava, dokler se postavno ne izpremeni.

Obojstranskim zastopstvom bodo se kar najprej mogoče podale enakšne predloge, kakoršnih je treba v zagotovilo, da se metalna cirkulacija vzpostavi.

Vsakemu izmed obeh delov bode prepuščeno, kovati tudi drobnih denarjev (drobiža) po dvajset in izpod dvajset krajcarjev, ki bodo tekli tudi v drugem ozemlju. Čistina in teža tega drobiža in množina, ki jo sme vsak del nakovati, more se samo v sporazumu obojega zakonodarstva določati.

Člen XIII.

Zdanja meterska mera in vaga sme se samo po vkupnem sporazumu premeniti.

V obeh ozemljih naj z ozirom na čistino zlatega in srebrnega blaga in na dotično prigledovanje vladajo enakšna načela ter se smejo samo po vkupnem sporazumu predrugačiti.

Obema deloma je na voljo, uverjati se po nadzornikih o tem, da se le-ta načela v ónostranskem ozemlju prav uporabljajo ter je treba, kar se takó zapazi, na znanje dajati dotičnim ministrom, v katerih področje stvar spada.

Člen XIV.

Državljeni enega ozemlja, kateri hočejo v drugem ozemlju trgovati in obrtovati ali ondi dela iščejo, naj bodo enaki domačim v tem, kar se tiče nastopanja in vršenja njih obrta in pa dolžnih davkov in drugih javnih davščin.

Trgovci in obrtniki z enega ozemlja imajo pravico, blago svojega obrta na drugem ozemlju v komisijo dajati, podružne zavode in sklade napravljati pod istimi uveti, kakor domači državljani, naročene izdelke tjekaj pošiljati in naročena dela povsod opravljati, naročeb in podpisov nabirati ter blaga nakupovati.

Dalje naj bodo državljani z enega ozemlja gledé tržnega in sejmskega prevajanja na drugem ozemlju popolnem enaki domačim.

Člen XV.

Dovolila pahišne kupčije, ki so v enem ozemlju državljanom njegovim po propisih podeljena, naj dajó v drugem ozemlju pravico do pahišne kupčije, pod utesnitvami, ki veljajo za domače državljane tega ozemlja, in po tem ko je pristojno oblastvo na pohiševavsko listino pristavilo svoj: Vidil.

O podeljevanji dovolitve za pahišno (raznosno) kupčijo naj veljajo v obeh ozemljih kolikor je koli mogoče soglasna načela.

Člen XVI.

Po propisih izprošene samopravice (privilegije, povelje, patenti) naj bodo veljavne v obeh ozemljih.

Zatega delj naj se uveti podelitve takih privilegij (patentov) za oboje ozemlje po enakih načelih v vkupnem sporazumu in po zakonodavnem potu ustanové, in kjer bi treba bilo, po enakem izpremené.

Dokler se to ne more, ostanejo v moči tisti dotični bitno ne razlikujoči se propisi, kateri zdaj v obeh ozemljih veljajo.

Kar se tiče postopka pri podeljevanji privilegij (patentov), to naj se prošnja za privilegijo (patent) vpolaga pri ministerstvu tistega ozemlja, v katerem staneje iznajdnik. Inozemcem je na voljo, za podelitev privilegij (patentov) poprositi ministerstvo enega ali drugega ozemlja.

Ministerstvo, pri katerem se je prosilo za privilegijo (patent), pošlje prošnjo, preudarivši jo po propisu, ako mu se vzvidi privolití va-njo, uradoma na ministerstvo drugega ozemlja zarad sprejetja.

Listino o privilegiji (patentu) izdaje vsako ministerstvo posebej za ozemlje, katero podpada njegovemu ravnanju; vendar morata obe listini imeti isti datum, ter se prositelju istodobno izročita pri tistem ministerstvu, kjer je bil vpoložil svojo prošnjo.

Takisto se tudi po vkupnem sporazumu iznajdbeni patenti podalšujejo ali kot neveljavni preklicujejo.

Taksa od privilegije opravlja se tam, kjer se je zaprosilo za-njo. Za izpros privilegije v drugem ozemlju plačuje se neka vpisnina, katera se postavlja na 25 odstotkov privilegijske takse.

Ta vpisnina naj se s takso vred pobira in na ministerstvo drugega ozemlja odpravlja.

Člen XVII.

Zdanji upravni (administrativni) propisi o obrani mark in vzorcev ali muštrov smejo se samo po vkupnem sporazumu obeh delov izpremeniti.

Ako se znamka ali marka, vzorek ali kalup pri kateri trgovinski zbornici enega izmed obeh ozemljij shrani in vpiše (registrira), zagotavlja to dotičniku postavno zaščito v obsežji obeh ozemljij.

Ime, firma (trdka), grb obrtnika ali proizvoznika ali ime zavoda njegovega, uživa v enem kakor tudi v drugem ozemlju zaščito po postavi zagotovljeno.

Na temelji dozdanjih propisov dotičnih že pridobljene pravice ostajajo v svoji polni moči po obojem ozemlju.

Da znamke v obeh ozemljih zaglašene v razvidu ostanejo, bode se pri obeh trgovinskih ministerstvih na podlogi mesečnih vzajemnih priobčíl pisal vpisnik znamek ali mark.

Člen XVIII.

Poštarstvo in telegrafstvo uravnjuje in upravlja se v vsakem izmed obeh ozemljij posebej, vendar, kolikor korist občenja takó zahteva, po enakih načelih.

Zdaj veljajoča določila o pravicah pridržanih državno-poštnemu zavodu in zavodu državnega telegrafa, o porabi teh zavodov sè strani občinstva in o odgovornosti (zavezanosti) za poštno pošiljke ali poslatve, in pa propisi o tarifi, manipulaciji in zaračunovanji smejo se premeniti samo po vkupnem sporazumu obeh zakonodavstev, oziroma obeh vlad, in to po načinu za oboje ozemlje popolnom aenakšnem.

Člen XIX.

Vzajemna zaščita slovstvene in umetniške svojine v obeh ozemljih ukrene se po sporazumu obojostranskega zakonodavstva.

Člen XX.

V enem izmed obeh ozemljij postavno ustanovljene delničarske družbe (komanditske družbe na delnice ali akcije), zavarovalne družbe in pa pridobilna in gospodarstvena društva imajo pravico, raztegniti svojo delavnost na drugo ozemlje in napravljati ondukaj podružnice.

V takšnih slučajih so te družbe enake domačim družbam in zavodom ter, — kar se tiče njihovih poslov v drugem ozemlju, — podvržene samo tistim propisom, kateri veljajo za enakšna opravila domačih podjetij.

O izvodu ali zvršitvi teh določil ukrenejo se ob enem posebne domembe.

Člen XXI.

Zarad priprave in posredovanja enakih podlog za mednarodne trgovinske pogodbe, omenjene v členu II, za zakonodavstvo in upravstvo colov ali carin, nepremih (indirektnih) davščin in drugih reči, katerih se dotika pričujoča colna in trgovinska zveza, sestane se colna in trgovinska konferencija, katera sestoji iz obojostranskih ministrov za trgovino in finance, in pa, kolikor se predmet razprave tiče razmerov ali odnošajev do vnanjih dežel, iz vkupnega ministra vnanjih reči, ali iz njihovih zastopnikov, in v katero naj se, kolikorkrat to stvar sama zahteva, privzemajo strokovnjaki iz obeh ozemljij, zlasti udovi trgovinskih zbornic. Ministerstva vsakega izmed obeh delov in pa vkupni minister vnanjih reči imajo pravico, kolikorkrat se jim vzvidi potrebno, zahtevati sestanek colne in trgovinske konferencije, ter se pošiljanje zastopnikov v konferencijo ne more odreči.

Člen XXII.

Ta colna in trgovinska zveza je sklenjena na čas od 1. julija 1878 do 31. decembra 1887 ter bode, če se ne odpové, priznavana za dalje na deset let veljavno in takó naprej od desetih do desetih let. Odpovedati se pa sme vselej o konci predposlednjega leta, ter se imajo v tem slučaju razprave o obnovi pogodbe po istem potu precej začeti.

§. 2.

Doba, kdaj pride v moč ta postava, določuje se s sposebno postavo.

Na Dunaji, dne 27. junija 1878.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Lasser s. r.

Stremayr s. r.

Glaser s. r.

Unger s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.

Horst s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Mannsfeld s. r.

63.

Postava od 27. junija 1878,

s katero se ministerstvu kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru daje oblast, z ministerstvom dežel ogerske krone skleniti domembo o izvodu določil člena XX colne in trgovinske zveze.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Ministerstvu kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru daje se oblast, z ministerstvom dežel ogerske krone skleniti dogovor, ki naj pride v moč ob enem s colno in trgovinsko zvezo, in po katerem naj za uživanje v členu XX te zveze domenjane pravice v enem izmed obeh ozemljij postavno ustanovljenih delničarskih družeb (komanditskih družeb na delnice ali akcije), zavarovalnih družeb ter pridobilnih in gospodarstvenih društev, raztegniti svoje delovanje na drugo ozemlje in napravljati podružnice, veljajo izključno naslednja tanja določila:

§. 1.

V enem izmed obeh ozemljij zakonito ustanovljene delničarske družbe (komanditske družbe na delnice), zavarovalne družbe ter pridobilna in gospodarstvena društva, ki hočejo v drugem ozemlju pod svojo firmo s podružnicami posel vršiti, morajo, predno začno to poslovanje, svojo firmo vpisati dati pri tistem trgovinskem sodišči, v katerega okoliši jih je misel podružnico napraviti. Ta naj se tudi tedaj sprejme v vpisnik (register) trgovinskega sodišča, kadar se družba ne bavi s trgovanjem.

Zgornje določilo veljá sosebno tudi za vsako agenturo s trdnim sedežem, katera ne zavisi od podružnice v tistem ozemlju vpisane.

§. 2.

Družba more za vsako podružnico v drugem ozemlju postaviti zastopnika ali predstavnika, ki naj ondukaj redno stanuje, ter mora imeti oblast, zastopati družbo v vseh rečeh pred sodiščem in zunaj sodišča, ki se podadó iz poslov ali opravil

te podružnice. Družba je dolžna, ta pravna djanja svojega zastopnika priznavati za takšna, ki njo samo vežejo, ter zastran njih podstoji sodiščem tistega ozemlja, na katerem je podružnica napravljena.

Več podružnicam sme se postaviti isti zastopnik.

§. 3.

O poslovih, ki jih vršijo podružnice v §. 2 omenjene, pisati je posebne knjige v kraji, kjer katera podružnica biva.

Gledé vkupnih podjetij prevoznitva (transporta) ustanovi se s posebnimi dogovori med obema vladama način pisanja teh knjig in sosebno razdelba troškov. Zastran tistih vkupnih prevoznih podjetij, gledé katerih še ni nikake take domembe, bosta obe vladi precej začele pogajanje, da se takšni dogovori kar na- brže ukrenejo.

Posebne knjige vkupnih prevoznih podjetij smejo se pisati tudi ondi, kjer ima družba svoj glavni sedež.

§. 4.

Da doseže vpis v trgovinsko-sodni vpisnik, dolžna je družba predložiti svoja pravila (statute) v poverjenem izdatku ter ob enem izkazati, da po postavah svoje dežele ima obstanek po pravu. Dalje mora zglasiti zastopnika, postavljenega v zmislu §^{ta} 2.

Za zvršitev vpisa in za njega razglaševanje veljajo, kolikor ta dogovor nima nikakega izimka, propisi, obstoječi za ozemlje, v katerem se ima vpis storiti. Vsekakor je treba ime zastopnikovo (§. 2) razglasiti.

Omenjeni propisi naj se uporabljajo tudi na vse druge vpise in razglase, ki so po postavah in ukazih tiste dežele zapovedani za ondukajšnje družbe. Takisto naj se tudi zglesi in razznani, kadarkoli bi se v domači deželi družbe pravila pravoveljavno v čem dopolnila ali predrugačila, ali kadar bi podjetje prestalo. Take dopolnitve ali premene dobivajo svojo moč, kolikor je sploh v vsakem ozemlju navezana na vpis in razglas, stoprv (še le) takrat, ko se ta posebni vpis in razglas zvrši.

§. 5.

Vsakemu sodnemu dvoru, pri katerem je podružnica vpisana, treba je zapis- nike glavnega zbora in letno bilancijo dva meseca po glavnem zboru najpozneje v poverjenem izdatku predložiti.

V §. 2 omenjeni zastopnik je v vsakem oziru odgovoren za izpolnjenje te dolžnosti.

§. 6.

Kadar tako predlagajo udeleženci ali se za to potegne politično oblastvo, izbriše sodišče, pri katerem je podružnica vpisana, ta vpis, ako je izkazano, da je podjetje v domači deželi prestalo biti, ali če se — z ozirom na vršenje poslov po drugem ozemlju — določila tega dogovora nazlic storjenemu opominu ne izpol- nijo v postavljenem primernem roku.

S pravokretnim izbrisom vpisa ugasne tudi pravica, imeti podružnico.

§. 7.

Tiste družbe, katere imevajo že zdaj svoje podružnice v drugem ozemlju, dolžne so, določilom §§^{fov} 1—4^{tega} dogovora, kolikor se ni še zgodilo, ustreči v roku, ki se jim primerno določi.

§. 8.

Zavarovalne družbe enega ozemlja, katere po zdaj svojo delavnost na drugo ozemlje raztegnejo ter ondukaj podružnice napravijo, imajo zlasti dolžnost, predno le-te vpisati dadó, izpolniti vsa tista določila, katera ondukajšnji zakoni domačim zavarovalnicam postavljajo kot posebne uvete začetku zavarovalnih poslov.

Kolikor ide za izkaz resnično vplačanega zaloga, dovoljno je izkazati vplačilo na družbinem glavnem sedeži.

§. 9.

Vršenje poslov brez napravljanja podružnic ravna se po določilih člena XIV colne in trgovinske zveze.

§. 10.

Od poslov, ki jih podjetja omenjena v tem dogovoru smejo vršiti v drugem ozemlju, izimajo se poslovi hranilnični (ščedilnični), obstoječi v sprejemanji hranilnih vložkov.

Na Dunaji, dne 27. junija 1878.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.	Lasser s. r.	Stremayr s. r.	Glaser s. r.
Unger s. r.	Chlumecky s. r.	Pretis s. r.	Horst s. r.
	Ziemialkowski s. r.	Mannsfeld s. r.	

64.

Postava od 27. junija 1878,

s katero se vladi kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru daje oblast, z ogersko vlado skleniti domembo gledé 80 milijonov goldinarjev, dolžnih privilegirani avstrijski národní banki.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Vladi kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru daje se oblast, z ogersko vlado skleniti naslednjo domenitev:

Člen I.

Tist delež letnega čistega donosa avstro-ogerske banke, kateri v zmislu člena 102 bankovnih pravil pristoji državni upravi kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, oziroma ogerski državni upravi, naj se, — dokler trpi privilegija avstro-ogerske banke, uporablja vsako leto na razdolžbo (odplačilo) državi po glasu dogovora od 10. januarja 1863 prepuščenega zajma ali posojila od 80 milijonov goldinarjev avstrijske veljave ter odpisuje od tega dolga.

Člen II.

V odplačilo tistega dela tega dolga od 80 milijonov goldinarjev avstrijske veljave, kateri po izteku privilegije avstro-ogerske banke neizplačan ostane, bodo dežele pod ogersko krono doprinašale takó, da vsoto, dosegaajočo 30 odstotkov še neizplačanega ostanka od dolžnih 80 milijonov goldinarjev avstrijske veljave v 50 enakih, brezobrestnih letnínah kraljevinam in deželam zastopanim na državnem zboru opravijo.

§. 2.

Ta postava pride v moč tist dan, katerega bode razglašena.

Na Dunaji, dne 27. junija 1878.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Lasser s. r.

Stremayr s. r.

Glaser s. r.

Unger s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.

Horst s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Mannsfeld s. r.

65.

Postava od 27. junija 1878,

s katero se finančnemu ministru daje oblast, s privilegirano avstrijsko národno banko skleniti dogovor o dolgu 80 milijonov goldinarjev avstrijske veljave.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Finančnemu ministru se daje oblast, s privilegirano avstrijsko národno banko skleniti naslednji dogovor:

Člen I.

Privilegirana avstrijska národna banka podaljšuje (prodolžuje) brezobrestno po §. 4 dogovora od 10. januarja 1863 in dolžnega pisma od 6. januarja 1863 državi prepuščeno, z 31. dnem decembra 1877 doteklo posojilo od 80 milijonov goldinarjev avstr. veljave za ta čas, dokler bode trajala avstro-ogerski banki podeljena privilegija.

Člen II.

V zmislu postave od 27. junija 1878 (Drž. zak. št. 64) bode se ta čas, ko bode trajala avstro-ogerski banki podeljena privilegija, obema državnima upra-

vama pristoječi delež čistega dobička bankovnega (Člen 102 pravil avstro-ogerske banke) v razdolžbo tega zajma ali posojila uporabljal in od dolga odpisaval.

Člen III.

Z iztekom privilegije avstro-ogerske banke bode državna uprava kraljevin in dežel zastopanih v državnem zboru takrat še ne izplačani del tega dolga opravila avstro-ogerski banki, ako se do tistih dob ne naredi nova domemba.

Za ta zajem izdá se banki dolžno pismo, katerega oblika se dogovori med finančnim ministrom in banko.

Člen IV.

Privilegirana avstrijska národna banka odreka se državnega prispevka od 340.543 gld. 48⁵/₁₀ kr. avstr. velj., zahtevanega za leto 1868 v dopolnitev dohodkov bankovnega zaloga na sedem odstotkov.

Na Dunaji, dne 27. junija 1878.

Franč Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Pretis s. r.